

Havukosken koulun opetussuunnitelma

LUKU 2 PERUSOPETUS YLEISSIVISTYKSEN PERUSTANA

Havukosken koulun tavoitteena on innostaa oppimiseen, aktiivisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Koulun oppilas kunnioittaa itseään ja toisia ihmisiä. Hän toimii ja työskentelee parhaansa yrittäen. Hän on vastuussa omista puheistaan, teoistaan ja oppimisestaan. Hän osaa hankkia tietoa, pyytää apua ja sie-tää epäonnistumista. Hän oivaltaa, osallistuu ja vaikuttaa.

Havukosken koulua kehitetään arvojen, vision ja yhdessä sovitun strategian mukaan. Arvot kertovat siitä, mikä on meille tärkeää ja mistä haluamme pitää kiinni. Ne ohjaavat toimintaamme arjessa, ja tekemämme ratkaisut nojaavat niihin. Visio on yhteinen näkemyksemme ja tahtomme siitä, millainen haluamme Havukosken koulun tulevaisuudessa olevan. Strategia perustuu aina arvoihin ja visioon. Siinä määritellään konkreettiset toimet, jotka teemme koulumme kehittämiseksi.

Havukosken koulun arvot ovat sitoutuminen, ihmisen kunnioittaminen, yhteisöllisyys sekä turvallisuus ja viihtyvyys.

Sitoutuminen tarkoittaa lujaa otetta työstä. Koulussa arvostetaan arjen työtä, ja se halutaan tehdä mahdollisimman hyvin. Jokainen kouluyhteisön jäsen ymmärtää oman ja yhteisen työn tarkoituksen. Havukosken koulussa on yhteisesti sovitut tavoitteet ja käytänteet, joita noudatetaan.

Omaa ja toisten tekemää työtä arvostetaan, mikä muokkaa koko kouluyhteisön ilmapiiriä. Hyväksymme toisemme ja annamme jokaiselle mahdollisuuksia työskennellä omien vahvuuksiensa varassa ja tuoda vahvuudet yhteiseen käyttöön. Oppilaat ja opettajat sekä muu koulun henkilökunta työskentelevät yhdessä yhteisten tavoitteiden mukaisesti ja niiden saavuttamiseksi. Pidämme huolta ja kannamme vastuuta oppilaista.

Tunnetta kuuluvamme samaan ryhmään, jonka tehtävänä on toimia yhteiseksi hyväksi. Jaamme osaamista ja välittämistä toisillemme. Pyrimme innostamaan toisiamme ja toimimaan niin, ettei kukaan tuntisi olevansa ulkopuolinen. Koulun yhteiset tilaisuudet esimerkiksi auditoriossa, opintokäynnit ja -retket sekä erilaiset yhteistyöprojektit ja hankkeet, joissa olemme mukana, synnyttävät yhteisöllisyyttä. Oppilaat otetaan mukaan päätöksentekoon, mikä luo yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Havukosken koulu on hyvän järjestyksen koulu. Koulu on työskentelytila, josta jokaisen tulee pitää hyvää huolta. Haluamme työskennellä turvallisessa, terveellisessä, levollisessa ja siistissä ympäristössä ja puutemme roskaamiseen, töhrimiseen ja välinpitämättömyyteen. Tässä tehtävässä oppilaskunnan ja käytäväjärjestäjien roolit ovat merkittäviä.

Havukosken koulun oppilas on aktiivinen tiedonrakentaja. Oppilas pääsee vaikuttamaan opiskelutapoihinsa ja kehittämään niitä ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Opetuksessa korostuu oppimaan oppimisen taitojen kehittäminen ja yhdessä oppiminen. Oppilaita ohjataan huomioimaan oman toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön.

Arvoperustan ja oppimiskäsityksen toteutustavat näkyvät lukuvuosisuunnitelmassa sekä arjen työssä ja työtavoissa. Toteutumista seurataan lukuvuoden aikana esimerkiksi erilaisten kyselyiden, keskusteluiden, itsearviointien, ryhmäarviointien, projektien tuotosten, portfolioiden ja oppimispäiväkirjojen avulla.

LUKU 3 PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA YLEISET TAVOITTEET

Havukosken koulussa painotetaan oppimaan oppimista. Oppilasta tuetaan tunnistamaan omia oppimistapojaan sekä tulemaan tietoiseksi omasta oppimisprosessistaan. Oppilaille annetaan mahdollisuus aktiivisesti oppia erilaisia oppimisstrategioita. Myönteiset oppimiskokemukset sekä monipuolinen tieto- ja viestintäteknologian käyttö kuhunkin oppiaineeseen sopivalla tavalla tukevat oman oppimistyylin sekä oman oppimispolun löytämistä.

Oppilas tulee tietoiseksi siitä, että on olemassa erilaisia opiskelumenetelmiä, -tyylejä ja -strategioita. Hän oppii toimimaan ja opiskelemaan erilaisissa olosuhteissa ja ympäristöissä. Oppilas kehittää monilukutaitoaan kaikissa oppiaineissa.

Havukosken koulussa on tavoitteena yhteisöllisen ja osallistavan koulukulttuurin luominen sekä kestävän tulevaisuuden rakentaminen. Oppilaalle annetaan mahdollisuuksia vaikuttaa niin koulun arkeen kuin omaan oppimispolkuunsaakin. Osallistumalla koulun toiminnan suunnitteluun oppilas oppii päätöksentekoa, ottamaan vastuuta ja ilmaisemaan itseään. Yhteiskunnallista vaikuttamista oppilas oppii esimerkiksi osallistumalla nuorisovaaleihin ja päivätyökeräykseen. Vaikuttamalla oman oppimispolkunsuunnitteluun ja toteuttamiseen oppilas oppii myös ajanhallintaa ja työn suunnittelua sekä elämänhallintataitoja.

Havukosken koulussa oppilas pääsee opiskelemaan erilaisissa oppimisympäristöissä. Oppimisympäristöä laajennetaan niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin muun muassa työelämäoppimisen ja erilaisten vaihto-ohjelmien avulla.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutustavat näkyvät lukuvuosisuunnitelmassa. Toteutusta arvioidaan ja seurataan lukuvuoden aikana esimerkiksi erilaisten kyselyiden, keskusteluiden, itsearviointien, ryhmäarviointien, projektien tuotosten, portfolioiden ja oppimispäiväkirjojen avulla.

LUKU 4 YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

Havukosken koulun toimintakulttuurissa korostuu halu kehittää koulun toimintaa. Koulua kehitetään yhteistyössä kotien, yhteistyötahojen ja oppilaiden kanssa. Oppilaat ovat ikätasolleen sopivalla tavalla mukana koulun arjen ja opetuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

Koulussa kannetaan yhteistä vastuuta oppilaista ja korostetaan ihmissuhteiden ja toisista huolehtimisen tärkeyttä. Rehtori ja koulun johtoryhmä suunnittelevat lukuvuoden yhteisen työskentelyajan siten, että jokaisella on mahdollisuus osallistua kouluyhteisön ja oman työnsä ja ammattitaitonsa kehittämiseen.

Koulun keskeisenä tavoitteena on kehittyä oppivana yhteisönä. Koulussa tehdään luokka- ja oppiaineraajat ylittävää yhteistyötä. Ilmiöitä ja asioita opitaan kokonaisvaltaisesti käyttäen erilaisia työtapoja. Huomioon otetaan opiskeltavien asioiden ajankohtaisuus, käytännönläheisyys ja oppilaiden oma kokemusmaailma, mikä lisää oppimisen iloa.

Kulttuurinen moninaisuus on koulun arkea. Erilaiset maailmankatsomukset ja kielitaustat ovat yhdenvertaisia koulun toiminnassa. Kaikki kouluyhteisön jäsenet kohdataan samanarvoisina. Toimintakulttuurissa näkyy yhteinen vastuu ympäristöstä ja kestävän tulevaisuuden rakentamisesta.

Oppimisympäristöt

Koulun tiloja pyritään kehittämään erilaisia työtapoja mahdollistaviksi. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa. Koulussa käytetään digitaalisia oppimateriaaleja kuhunkin oppiaineeseen sopivalla tavalla. Käytettävät välineet ja materiaalit pyritään valitsemaan siten, että ne tukevat myös koulun ulkopuolella tapahtuvaa oppilaan itsenäistä opiskelua.

Oppimista tapahtuu koulun ulkopuolella esimerkiksi opintovierailuilla ja -retkillä. Koulun lähiympäristöä pyritään hyödyntämään opiskelussa monipuolisesti ja yhteistyötä tehdään esimerkiksi urheiluseurojen, nuorisotalon, oopperan, teattereiden, kulttuuritoimien, yliopistojen ja kirjastojen kanssa.

Työtapojen kehittäminen

Oppilaalla on mahdollisuus suunnitella itse opiskeluaan ja valita erilaisia työtapoja. Opetusta eriytetään esimerkiksi siten, että oppilas voi edetä yksilöllisesti ja omaa oppimistyyliään toteuttaen. Työtaivoissa pyritään huomioimaan kokemuksellisuuden, toiminnallisuuden, osallisuuden ja ilmaisullisuuden merkitys oppimisprosessissa. Keskeistä on tutkiva ja ongelmalähtöinen oppiminen, joiden avulla oppilaan monilukutaitoa vahvistetaan. Asioita käsitellään ja tuotetaan ilmaisultaan monimuotoisesti.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Havukosken koulussa monialaisia oppimiskokonaisuuksia toteutetaan jokaisella vuosiluokalla. Lukuvuosisuunnitelmassa määritellään tarkemmin eri vuosiluokkien ja oppiaineiden monialaiset oppimiskokonaisuudet.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet otetaan huomioon koulutyössä esimerkiksi lukujärjestyksissä, koulupäivän rakenteessa ja jaksotuksessa. Samaa teemaa tai ilmiötä opiskellaan kahdessa tai useammassa oppiaineessa samanaikaisesti tai peräkkäin. Eri oppiaineista voidaan muodostaa integroitua kokonaisuuksia. Oppilaalla on mahdollisuus osallistua oman oppimiskokonaisuutensa suunnitteluun. Tavoitteena on tehdä ja oppia asioita yhdessä yli vuosiluokkarajojen ja hyödyntää oppilaan omia mielenkiinnon kohteita.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien lisäksi järjestetään erilaisia teemapäiviä ja -tunteja, tapahtumia, juhlia, kampanjoita ja opintokäyntejä, joiden suunnittelussa ja toteutuksessa on mukana oppilaita ja koulun yhteistyötahoja. Vuosittainen käsiteltävä ilmiö tai teema täsmennetään lukuvuosisuunnitelmassa. Teema voi vaihdella vuosiluokittain. Käsiteltäväksi valitaan ilmiöitä, jotka ovat paikallisia, ajankohtaisia tai yhteiskunnallisesti merkittäviä.

LUKU 5 YHTEINEN VASTUU KOULUPÄIVÄSTÄ SEKÄ YHTEISTYÖ

Havukosken koulu on oppiva yhteisö. Teemme asioita yhdessä, syvennymme työhön ja kannustamme oppimiseen ja yrittämiseen. Hyödynnämme saamaamme palautetta ja tietoa.

Havukosken koulussa oppilas kokee päivittäin positiivisia asioita ja onnistumisia ja oppii hyödylliseksi ja mielekkäiksi kokemiaan asioita. Kouluun on mukava tulla eikä siellä tarvitse pelätä mitään tai ketään. Koulupäivän aikana oppilaan on mahdollista tavata aikuisia, joille kertoa huolistaan. Välitunteja ja välituntitoimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä oppilaiden ja alueella toimivien yhteistyötahojen kanssa. Yhteisöllistä ilmapiiriä luodaan päivänavauksilla.

Koko kouluyhteisö työskentelee yhteisten tavoitteiden ja sääntöjen mukaisesti. Koulussa hyvää ilmapiiriä, ryhmäytymistä ja kouluyhteisön jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta tuetaan koko lukuvuoden ajan. Lukuvuosi aloitetaan ryhmäytysviikolla, jonka suunnitteluun ja toteuttamiseen voivat osallistua esimerkiksi seurakunta ja nuorisotoimi. Oppilaskunnan hallitus ja tukioppilaat järjestävät erilaisia juhlia, tapahtumia ja tempauksia. Jokaisella kuudennella ja seitsemännellä luokalla on oma tukioppilaspari. Jokainen opettaja tukee hyvää ilmapiiriä. Luokanohjaajan tehtävänä on seurata luokansa hyvinvointia. Työyhteisön uudet jäsenet perehdytetään tehtäviinsä ja koulun arkeen. Uusille työyhteisön jäsenille nimetään oma mentori.

Osallisuutta arvostetaan. Oppilaat kantavat oman vastuunsa hyvän kouluarjen toteuttamiseksi. Koulussa on aktiivinen oppilaskunta, oppilaskunnan hallitus ja tukioppilastoimintaa. Oppilaat pääsevät suunnittelemaan paitsi omaa oppimispolkuaan myös koulun arkea. Oppilaita kuullaan päätöksenteossa ja he voivat esittää mielipiteitään hyvän kouluarjen toteuttamiseksi. Osallisuuden toteutumista voidaan arvioida esimerkiksi erilaisten kyselyiden, keskusteluiden, itsearviointien, ryhmäarviointien, projektien tuotosten, portfolioiden ja oppimispäiväkirjojen avulla.

Havukosken koulussa kodin ja koulun välistä yhteistyötä pidetään tärkeänä. Koulu tukee kotien kasvatus tehtävää. Koulun arkea pyritään tekemään tutuksi huoltajille. Huoltajia kutsutaan säännöllisesti koululle vanhempainiltoihin, erilaisiin juhliin, teemapäiviin ja tapahtumiin. Luokanohjaaja järjestää vuosittain arviointikeskustelun, johon osallistuvat huoltaja, oppilas ja luokanohjaaja. Vanhempainfoorumi kokoontuu säännöllisesti. Kodin ja koulun yhteistyössä hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa.

Jokaisella kouluyhteisön jäsenellä on vastuu kouluympäristön ja tilojen viihtyvydestä ja siisteydestä. Koulussamme ympäristövastuullinen toiminta on luonteva osa koko koulun toimintaa, ja ympäristökasvatus sisältyy kaikkiin oppiaineisiin. Koulun aikuiset antavat omalla toiminnallaan mallin ympäristöä arvostavaan ja ympäristövastuulliseen elämäntapaan. Havukosken koulussa kierrätetään ja kannustetaan materiaalien harkitsevaan käyttöön. Lujitamme oppilaiden luontosuhdetta hyödyntämällä koulumme lähiympäristöä opetuksessa. Ympäristökasvatusta toteutetaan myös erilaisina teemapäivinä ja -viikkoina.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäyhteyksiä hyödynnetään koulun kansainvälisessä toiminnassa yhteydenpidon ja yhteistyön työvälineenä eri koulujen ja maiden kesken. Paikallisesti etäyhteyksiä voidaan hyödyntää koulujen välisessä yhteistyössä sekä huoltajien kanssa neuvotteluissa ja yhteydenpidossa.

Erilaisten viestintä- ja oppimisalustojen sekä erilaisten pilvipalveluiden kautta voidaan ohjeistaa opiskelua sekä antaa ja palauttaa tehtäviä.

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Havukosken koulussa järjestettävä kerhotoiminta tukee oppilaan monipuolista kasvua ja kehitystä. Kerhotoimintaa järjestetään yhteistyössä koulun yhteistyötahojen kanssa.

Koulussa toimii ruokaraati, jossa oppilaat saavat mahdollisuuden vaikuttaa kouluruokailuun liittyviin asioihin. Ruokaraatiin kuuluu rehtori, opettajajäsen, oppilaita kaikilta luokkatasoilta ja koulun keittiön edustaja, ja se kokoontuu säännöllisesti. Palautetta ja kehitysideoita kouluruokailusta kerätään koko koulun väeltä palautelaatikkoon tai sähköisillä kyselyillä. Käytäväjärjestäjät työskentelevät ruokalassa.

Koulu kannustaa oppilaita kulkemaan koulumatkat jalkaisin tai polkupyörällä. Koulussa järjestetään vuosittain esimerkiksi pyöräilyyn ja mopoiluun liittyvää liikenneturvallisuuskasvatusta oppilaille.

LUKU 6 OPPIMISEN ARVIOINTI

Havukosken koulussa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä, joita ovat esimerkiksi itsearviointi, ryhmäkokeet, arviointikeskustelut, portfolioit, erilaiset esitelmät ja oppilaiden omat projektit, oppimispäiväkirjat, oppilaan omat muistiinpanot, urakkatehtävät ja vertaisarviointi. Kokeet voivat olla kirjallisia, suullisia, tietolähteen avulla tehtäviä tai sähköisesti toteutettavia kokeita. Oppilaalle annetaan mahdollisuus näyttää omaa osaamistaan esimerkiksi pitämällä pieniä opetustuokioita, tekemällä erilaisia opetusmateriaaleja tai osallistumalla koulutyöhön liittyviin kilpailuihin.

Arvioinnin pääpaino on päivittäisessä oppimista ohjaavassa arvioinnissa. Koulun rakenteellisilla ratkaisulla ja ryhmäkoolla varmistetaan riittävä aika ja rauha jatkuvan palautteen antamiseen. Opetusta suunnitellaan siten, että palautteen antamiselle jää aikaa oppituntien aikana. Oppilaalta edellytetään aktiivista osallistumista oppimistilanteisiin koko oppimisprosessin aikana.

Koulussa tuetaan yhdenmukaisen arviointikulttuurin syntymistä keskustelemalla lukuvuoden alussa ja sen aikana arvioinnista oppilaiden, huoltajien ja koulun opetushenkilöstön kanssa. Arviointi ja pedagogiset ratkaisut vaikuttavat toisiinsa. Arviointi antaa palautetta pedagogisten ratkaisujen onnistumisesta ja ohjaa niiden valintaa.

Luokanohjaaja selvittää oppilaalle ja huoltajalle käyttäytymisen arvioinnin perusteet. Aineenopettaja selvittää oppilaalle oppiaineen tavoitteet, sisällöt ja arvioinnin perusteet myös kirjallisesti.

Käyttäytymisen tavoitteet

Havukosken koulussa pyritään hyvien käytöstapojen vahvistamiseen ja tukemiseen. Hyvä käyttäytyminen on muiden ihmisten ja ympäristön huomioimista jokaisessa tilanteessa. Hyvin käyttäytyvä oppilas kunnioittaa kouluyhteisössä työskenteleviä henkilöitä, niin aikuisia kuin lapsiakin. Hän arvostaa opiskelua, antaa työrauhan itselleen ja muille sekä käyttäytyy asiallisesti eikä aiheuta vaaratilanteita. Hän pitää huolta ympäristöstään ja omista tavaroistaan sekä kunnioittaa myös koulun ja toisten ihmisten omaisuutta.

Hyvin käyttäytyvä oppilas työskentelee sovittujen toimintatapojen mukaisesti ja noudattaa yhteisesti sovittuja sääntöjä. Hän osaa keskittyä työskentelyyn ja työskennellä myös toisten kanssa erilaisissa ryhmissä. Hän kunnioittaa toisen ihmisen yksilöllisyyttä ja koskemattomuutta jokaisessa tilanteessa.

LUKU 7 OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI

Havukosken koulussa oppilaan hyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu jokaiselle koulun työntekijälle. Oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan ennaltaehkäisevästi, ja ongelmiin pyritään puuttumaan varhaisessa vaiheessa. Uudet oppilaat käyvät tutustumassa kouluun, ja tukioppilaat ja opinto-ohjaaja käyvät esittelemässä koulua edellisen lukuvuoden lopussa. Nivelvaiheissa kuullaan tarvittaessa huoltajia ja selvitetään aikaisempia tukimuotoja.

Oppilashuoltohenkilöstö osallistuu luokkien ryhmittelyn ja tukiresurssien suunnitteluun. Kouluvuosi aloitetaan ryhmäytysjaksolla.

Luokanohjaaja ja aineenopettaja seuraavat ja ohjaavat oppilaiden koulunkäyntiä ja ovat tarvittaessa yhteydessä erityisopettajaan tai oppilashuollon henkilöstöön. Luokanohjaaja seuraa ja edistää luokan opiskeluilmapiiriä ja työhyvinvointia.

Jokaisella oppilaalla tulee olla mahdollisuus onnistua omista lähtökohdistaan käsin. Jakson alussa aineenopettaja arvioi tuen tarpeen. Aineenopettaja suunnittelee oppiaineen eriyttämisen ja antaa tarvittaessa tukiopetusta.

Eriyttäminen voi olla esimerkiksi oppisisältöjen muokkaamista, ydinsisältöihin keskittymistä ja opimateriaalin karsimista. Koetilanteissa voidaan antaa lisäaikaa, koe voidaan pilkkoa osiin, oppilas voi täydentää koetta suullisesti tai tehdä kokeen muistiinpanojen tai sanakirjan avulla. Oppilaalla on mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisesti. Opettaja ohjaa oppilasta hänelle sopivan opiskelustrategian löytämisessä ja antaa tarvittaessa vaihteellaisia ohjeita tai tehtäviä sekä kirjallisesti että suullisesti.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuesta sovitaan yhdessä huoltajien ja oppilaan kanssa. Havainnot oppilaan koulunkäynnistä otetaan puheeksi huoltajien ja oppilaan kanssa ja opetusjärjestelyistä sovitaan yhteistyössä. Joka lukuvuosi järjestetään arviointikeskusteluja ja vanhempainiltoja.

Yleinen tuki

Yleisen tuen muotoja ovat esimerkiksi opetuksen eriyttäminen, tukiopetus ja erityisopetus. Oppilaille tarjotaan oppilashuollon tukea. Oppimisympäristöjä ja opetusmateriaalia muokataan oppimista tukeväksi.

Yleisen tuen aikana oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelman laatimisesta vastaa luokanohjaaja ja se tehdään yhdessä aineenopettajien ja tarvittaessa erityisopettajan kanssa. Oppimissuunnitelmaan kirjataan oppilaan saama tuki ja sitä hyödynnetään arvioitaessa tehostetun tuen tarvetta ja laadittaessa pedagogista arviota. Oppimisen ja koulunkäynnin tuesta sovitaan yhdessä huoltajien ja oppilaan kanssa.

Tehostettu tuki

Jos yleinen tuki koetaan riittämättömäksi esimerkiksi oppimisessa tai sosiaalisessa kanssakäymisessä, luokanohjaaja laatii pedagogisen arvion tehostetun tuen tarpeesta yhdessä aineenopettajien ja tarvittaessa erityisopettajan kanssa. Oppilas voi tarvita tehostettua tukea myös vähäisen kouluhistorian tai hitaasti kehittyvän suomen kielen taidon takia. Tehostettuun tukeen siirtyminen käsitellään pedagogiseen arvioon perusteella moniammatillisesti oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Tehostetun tuen muotoja ovat eriyttäminen, painoalueittain opiskeleminen, avustajapalvelut ja osaaikainen erityisopetus. Aineenopettajat suunnittelevat tuen yhdessä erityisopettajien ja luokanohjaajan kanssa. Luokanohjaaja kokoaa tiedot oppilaan vahvuuksista ja koulunkäynnin tuen tarpeesta sekä toteutuksesta oppilaan opettajilta. Hän laatii yhteistyössä huoltajan ja oppilaan kanssa oppimissuunnitelman, jossa kuvataan, miten tuki järjestetään.

Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä pyritään tukemaan siten, että hänen on mahdollista suorittaa yleisen oppimäärän mukaiset tavoitteet kaikissa oppiaineissa. Mikäli se ei ole oppilaalle mahdollista, siirrytään yhdessä tai useammassa oppiaineessa painoalueittain opiskeluun. Tällöin tavoitteena on, että oppilas oppii opetussuunnitelman keskeisimmät sisällöt. Olennaiseen keskittymällä oppilaalle jää

voimavaroja vahvistaa oppimaan oppimisen taitojaan. Oppilaalle tulee selvittää painotetut oppisisällöt ja asetettu tavoitetaso.

Oppilaalle tarjottavien tehostettujen tukitoimien kokonaisuutta ja vahvuutta arvioidaan jatkuvasti tarkastelemalla tuen tarkoituksenmukaisuutta ja sen vaikuttavuutta oppilaan kokonaistilanteeseen. Oppimissuunnitelma tulee tarkistaa säännöllisin väliajoin lukuvuoden aikana ja vähintään kerran vuodessa.

Erityinen tuki

Jos oppilaan saama tehostettu tuki ei ole riittävä, voidaan oppilaalle esittää erityistä tukea. Esitystä varten luokanohjaaja laatii pedagogisen selvityksen erityisen tuen tarpeesta moniammatillisesti aineenopettajien, erityisopettajan ja tarvittaessa oppilashuollon henkilöstön kanssa. Esitykseen liitetään mahdolliset asiantuntijalausunnat, kuten lääkärin tai psykologin lausunnot. Esityksen hyväksyy aluepäällikkö.

Havukosken koulussa erityinen tuki järjestetään joko erityisryhmässä tai yleisopetuksen luokassa. Erityisryhmässä opiskelevat voivat osallistua yleisopetuksen ryhmien opetukseen oppilaan vahvuuksien mukaan. Tuen toteuttamiseksi laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Painotetuissa oppiaineissa keskeiset sisällöt kirjataan oppilaan HOJKS:aan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Mikäli oppilas ei suoriudu hyväksytysti painoalueittain opiskelusta, oppiaine voidaan yksilöllistää. Oppiaineen yksilöllistämiseksi tarvitaan pedagoginen selvitys, jolla yksilöllistämistä anotaan. Yksilöllistettyjen oppiaineiden tavoitteet, keskeiset sisällöt, oppilaan edistymisen seuranta ja arviointi kuvataan oppilaan HOJKS:ssa. Oppilaan arviointi tapahtuu suhteessa HOJKS:ssa asetettuihin yksilöllisiin tavoitteisiin. Päätöksen oppiaineen yksilöllistämisestä tekee pedagogisen selvityksen pohjalta aluepäällikkö.

HOJKS:aa ja siihen liittyviä käytänteitä arvioidaan ja tarkistetaan lukuvuoden aikana tarpeen mukaan esimerkiksi jaksoittain. Arvioimiseen osallistuvat oppilaan opettajat sekä luokanohjaaja yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Jos oppilaan erityinen tuki katsotaan aiheelliseksi lopettaa ja jatkaa sitä tehostettuna tukena, siitä tehdään esitys aluepäällikölle. Esitykseen liitetään pedagoginen selvitys ja huoltajan kuuleminen. Aluepäällikkö tekee päätöksen erityisen tuen lopettamisesta esityksen pohjalta.

Perusopetuslaissa säädetyt tukimuodot

Perusopetuslaissa säädettyjen tukimuotojen järjestämisessä noudatetaan Vantaan kaupungin opetussuunnitelmaa. Luokanohjaaja ja erityisopettaja sopivat tukitoimista huoltajien ja oppilaan kanssa.

Luku 9: Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Kouluun tulevien oppilaiden kielitaitoa kartoitetaan ennen koulun alkua yhteistyössä alakoulujen kanssa. Tietoa hyödynnetään opetusryhmien ja opetusjärjestelyiden suunnittelussa, jotta tukea pystytään kohdentamaan tasapuolisesti kaikille tarvitseville.

Jokainen opettaja on oman aineensa kielenkäytön opettaja. Opiskeltavien asioiden viitekehys tärkeine käsitteineen määritellään oppilaiden kanssa ennen uuden asian opiskelua. Kielen kehittymistä tuetaan

opiskelemalla oppiaineiden keskeisiä termejä ja käsitteitä monipuolisesti. Käytössä ovat käsitelistat ja -kartat. Ohjeet annetaan selkeästi käyttäen hyväksi sekä suullista ja visuaalista viestintää.

Opintokokonaisuudet pyritään rakentamaan niin, että saman aiheen asioita käsitellään useammassa oppiaineessa samanaikaisesti. Aiheita lähestytään eri näkökulmista, tehdään monialaisia projekteja ja opiskellaan ilmiökeskeisesti. Menetelmät ja opiskelutehtävät suunnitellaan sellaisiksi, että oppilas voi tehdä niitä omalla kielellisellä taitotasollaan. Opiskelutaitoja ja erilaisia kielellisiä taitoja harjoitellaan suunnitellusti ikätason mukaisesti kaikissa oppiaineissa.

Koulun käyttämä kieli viestinnässä on yksiselitteistä ja ymmärrettävää. Tarvittaessa koteihin lähetettävät tärkeimmät tiedotteet käännetään myös muille kielille kuin suomeksi. Oppilaiden kielellisiä ja kulttuurisia taustoja sekä ajankohtaisia aiheita hyödynnetään opintokokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Näin koko oppilasryhmän työskentely ja oppiminen monipuolistuvat. Oman äidinkielen opetusta järjestetään kaupungin opetussuunnitelman mukaisesti.

Koulu yhteisön eri kulttuurit ja kielet tulevat esille kouluvuoden aikana järjestettävissä tapahtumissa, teemapäivissä ja päivänavauksissa. Valmistavalta luokalta perusopetukseen siirtyvän oppilaan vastaanottavassa koulussa on riittävä tieto oppilaan taustasta ja opiskeluedellytyksistä. Ensimmäisiin alkaviin kurssiin ja opintoihin valmistaudutaan jo valmistavan opetuksen aikana etenkin silloin, kun oppilas siirtyy perusopetukseen lukukauden aikana.

Aineenopettaja tietää kurssin alussa, onko oppilaalla riittävät pohjatiedot. Aineenopettaja on selvillä myös siitä, millainen oppilaan suomen kielen luku- ja kirjoitustaito on. Tietoa oppilaan pohjatiedoista ja kielellisistä taidoista voidaan saada aiemmista arviointitiedoista, edelliseltä opettajalta sekä oppilaan haastatteluilla ja kirjallisilla tai suullisilla testeillä.

Aineenopettaja tekee yhdessä oppilaan kanssa suunnitelman kurssin tavoitteista ja sen suorittamisesta. Aineenopettajan tukena on erityisopettaja ja S2-opettaja. Opiskelu suunnitellaan niin, että oppilas edistyy oppimistaidoissaan. Tarvittaessa kurssin suoritusta eriytetään ja oppilaalle voidaan tarjota tukiopetusta kurssin aikana. Aineenopettaja voi antaa tukiopetusta myös ennakkoivasti ennen kurssin alkua, jolloin tutustutaan opiskelun kannalta keskeisiin käsitteisiin ja sanastoon. Kurssin alussa sovitusta suunnitelmasta voidaan poiketa, jos oppilas edistyy odotettua nopeammin tai hitaammin.

Valmistavalta luokalta siirtynyt oppilas saa kielellisiä virikkeitä yleisopetuksen luokassa ja kielitaito kehittyy. Tarvittaessa erityisopettaja on oppilaan tukena.